



Statusrapporten indsendes til projektets GUDP-kontaktperson med cc. til GUDP-postkassen på:
gudp@naturerhverv.dk. Anfør journalnummer i Emne.

Statusrapport for GUDP-projekt

DATO: 30-06-2014

1. Projektets journalnummer: J.nr.: 34009-12-0446

2. Projekttitel (og evt. akronym)

Flere grise pr årssø - styrket eksport af frilandsgrise og økogrise. "MER FRIGRIS"

3. Projektets økonomi (Angiv det udbetalte beløb til dato samt den procentvise udbetaling i forhold til tilsagnsbeløbet)

Udbetalt tilskud (kr.): 446.543,- kroner

Udbetalt tilskud (i pct. af tilsagnsbeløbet): 20,1 %

4. Projektets start- og slutdato (Angiv evt. afvigelser fra tilsagn samt godkendelsesdato for ændring, herunder evt. ny slutdato. Angiv derudover i procent hvor længe projekt har været i gang (måneder i forhold til hele projektperioden i måneder).

Startdato: 01-06-2012

Slutdato: 31-12-2014

Evt. ny slutdato:

Forløbet projekttid (pct): 80,6 %

Afrapporteringsperiode: 01-07-2013 til 01-07-2014

5. Projektleder (Navn, institution, tlf.nr., e-mail og evt. projektets hjemmeside)

Simme Eriksen, Projektleder
Udviklingscenter for Husdyr på Friland
Tlf. direkte: 89 19 27 64
Mobil: 30 34 26 94
Mail: sier@friland.dk
<http://udviklingscenter.com/mer-frigris.html>

6. Redegørelse for evt. ændringer i deltagende institutioner og virksomheder i forhold til ansøgningen samt dato for godkendelse af ændringerne

Ingen ændringer.

7. Kort projektbeskrivelse

Friland A/S er verdens største eksportør af kød fra frilands- og økologisk svineproduktion. Indenfor de næste 3 år vurderer direktør Karsten Deibjerg fra Friland A/S at efterspørgslen vil stige med 50 – 60 %. Kun via en øget produktion kan Friland A/S opretholde sin førerposition på verdensmarkedet (Frilands Årsberetning 2010).

Der er et unikt afsæt for at skabe vækst på markedsvilkår.

Parterne bag denne ansøgning vil udnytte denne mulighed for markedsdrevet vækst.

Dette mål nås ved at udvikle og demonstrere metoder, der medfører forbedret effektivitet, for derved at sikre en bedre økonomi. Samtidig bidrager projektet til at realisere regeringens vision om at økologien skal vokse til det dobbelte. Det er et politisk ønske, at økologisk vækst medfører øget eksport. En forbedret effektivitet vil styrke Frilands A/S konkurrenceevne på eksportmarkederne, både m.h.t. frilandskød og økologisk kød.

Projektet er skarpt afgrænset til søer med pattegrise, med særlig fokus på at opnå flere grise pr. so. Konkret udvikles to nye hytte-typer, der skal sikre en høj pattegrise-overlevelse, forbedret arbejdsmiljø og højt managementniveau. Nye fysiske rammer giver behov for at optimere management og arbejdsgange, hvilket beskrives i manualer.

Demonstrationen sker hos 2 frilands- og 2 økologiske producenter. Ved at synliggøre det økonomiske potentiale gøres produktionen attraktiv for såvel nuværende som nye producenter.

8. Projektets formål

Det er projektets overordnede formål at sikre Friland A/S en øget tilgang af svinekød fra frilands- og økologisk produktion, sådan at efterspørgslen kan imødekommes, også om 2 -3 år, hvor markedet vurderes at være vokset med 50 – 60 %. For at nå dette mål er det bydende nødvendigt at få gennemført et udviklingsprojekt med fokus på effektiviteten hos de udendørs svineproducenter, da vi i dag ikke besidder den viden, der skal til for at løfte effektiviteten op på det niveau, der sikrer, at vi udnytter grisenes genetiske potentiale. Den konventionelle indendørs svineproduktion har gennem de sidste 20-25 år vist stor effektivitetsfremgang. Målt i antal fravænnede grise pr. årssø er produktiviteten i en gennemsnitlig besætning steget fra 24-28 grise pr. årssø alene på 7 år, mens de 25 % bedste fravænnede i snit 30,1 grise/ årssø i 2010 (Notat 1114, www.VSP.lf.dk). Tilsvarende fremgang er ikke sket i den udendørs svineproduktion. I dette projekt er målet derfor at øge effektiviteten, udtrykt i flere grise pr. årssø ved fravæning, og ikke mindst forbedre arbejdsmiljø/arbejdsgange. Produktionsformen gøres herved mere økonomisk attraktivt for nye producenter, samtidig med at den eksisterende udendørs produktion gøres mere effektiv og bæredygtig.

9. Projektets forløb, fremdrift og resultater

Punkterne bør besvares så kortfattet og præcist som muligt, men stadig dækkende.

A. For hver afrapporteringsperiode angives et kort resumé af projektets hovedresultater og hovedkonklusioner (i alt max. 2 sider).

Arbejdsplan 1 om udvikling og afprøvning af to hyttetyper er inde i en fase hvor der indsamles produktionsresultater og erfaringer fra hytterne. Indsamlingen foretages primært af teknikere fra VSP, men også Udviklingscenter for Husdyr på Friland bidrager med analyse af blandt andet faringer optaget med videoudstyr der er monteret inde i hytterne. Indsamlingen af data fra hytterne fortsættes indtil medio oktober, hvorefter resultaterne bearbejdes inden projektet afsluttes med udgangen af december 2014.

Der har været afholdt en temadag om MER FRIGRIS hvor de besøgende kunne debattere fordele og ulemper med de to nye hyttetyper. En af konklusionerne var, at der ønskes øget fokus på temperaturen i de nye hytter, da den øgede højde gør det sværere for søerne at opvarme hytterne tilstrækkeligt. Et fokus der forsøges fulgt op på i den tilbageværende forsøgsperiode ved blandt andet temperaturmålinger i "pattegrisehøjde" i hytterne. Et andet fokusområde er storhyttens udfordring vedrørende gennemtræk. Der er åbninger til søernes fæstier i to sider af hytten, hvilket potentielt giver risiko for træk. En faktor vi har forsøgt løst med de såkaldte vinterstrimler der skal reducere vindpåvirkningen. Desværre tyder de foreløbige resultater på, at det ikke er nok, og der er derfor overvejelser angående en slags vindfang. Det er ikke afklaret om vi kan nå at få udviklet et "vindfang" i nærværende projekt, men interessenterne bag MER FRIGRIS er enige om, at der i andet regi skal søges om midler til at arbejde videre med de forbedringer vores afprøvninger afdækket et behov for.

Arbejdsplan 2 om faremarksmanualer. Der er afholdt møder med konsulenter og landmænd, og en gruppe landmænd er interviewet om deres oplevelse af de første udkast. Det er ud fra disse tilbagemeldinger projektgruppen har vurderet, at der vil komme et bedre produkt, hvis de planlagte to manualer, en til konventionelt friland og en til økologisk friland, samles i en fælles manual hvor det på forsiden tydeligt fremgår at manualen er både til begge typer frilandsbesætninger. (Se punkt 9 B).

Der har været afholdt demonstrationsdag onsdag den 14. maj hos Risbjerg Landbrug på Sydfyn. Der kom ca. 50 interesserede fra ind og udland (6 svenskere), som hørte om de foreløbige resultater, så hytterne og diskuterede første udkast til faremarksmanualerne.

Der er udarbejdet en samlet plan for formidlingen af faremarksmanualerne, der naturligvis ligger i efteråret i forbindelse med at manualerne kommer fra trykkeren. Se punkt 9. E.

Arbejdsplan 3 er projektlejledning. I indværende år har opgaverne blandt andet været sikring af de faglige aktiviteter fulgte planen, indsendelse af anmodning om deludbetaling, opfølgning på diverse beslutninger og planer.

Der er desuden brugt en del tid på økonomistyring og budgetopfølgning. Samt indsamling af input til nærværende statusrapport.

B. Ændringer i forhold til oprindelige planer angives med en kort og præcis tekstforklaring (max. ½ side) samtidig med at det markeres tydeligt i milepælsskemaet (pkt. I) samt leveringsoversigten (pkt. J).

Alle hytter er produceret og sat i afprøvning senest i 3. kvartal 2013, hvilket er et kvartal senere end forudset i ansøgningen. Dette er der redegjort for i sidste års statusrapport. For at sikre det forventede antal faringer og dermed mulighed for indsamling af resultater og erfaringer forlænges afprøvningsperioden til og med 3. kvartal 2014.

Faremarksmanualerne følger tidsplanen, med den eneste ændring, at trykkeriet på grund af sommerferiepause først kan levere de trykte manualer i august.

I ansøgningen er beskrevet udarbejdelse af en faremarksmanual til konventionelle frilandsbesætninger og en faremarksmanual til økologiske frilandsbesætninger. Præsentationen af manualerne i referencegrupper og til ERFA møder har vist, at brugerne klart foretrækker én samlet manual, hvor det tydeligt fremgår hvilke anbefalinger der er generelle for alle frilandsproducenter og hvilke der er konceptspecifikke. Producenternes tilbagemelding var, at der trods alt kun er ganske få, men vigtige, forskelle i de to frilands-produktionssystemer. Da der desuden findes en del producenter der har overvejelser m.h.t. at skifte fra en type frilandsproduktion til en anden, blev det fundet attraktivt at udarbejde manualerne som én samlet manual, hvor det ud for de enkelte processer og tiltag tydeligt fremgår hvor forskellene er og hvilken betydning de har. Der er således ikke tale om at droppe den ene manual. Tvært i mod forventer vi, på baggrund af ovennævnte argumenter, en øget brugbarhed og nytteværdi af en samlet manual, specielt for de producenter der overvejer et skifte for eksempel fra konventionel frilandsproduktion til økologiske frilandsproduktion.

I februar 2014 overtager Merete Studnitz pladsen efter Heidi Mai-Lis Andersen som samarbejdspartner for Tove Serup VFL.

C. Beskrivelse af, hvorledes planer for implementering af resultater eller kommercialisering er udført (max. 1 side).

I statusrapporten fra sidste år beskrev vi hvordan et øget fokus på pattegrisedødelighed og hytternes indretning (igen med fokus på pattegrisenes muligheder for at overleve) havde styrket vores forventning til den kommercielle værdi af projektet. Der er stadig et betydeligt fokus på pattegrisedødeligheden, senest i forbindelse med Fødevareministerens udspil om en "Handlingsplan for bedre dyrevelfærd for svin" fra juni 2014. Dette tiltag fra Fødevareministeren vil alt andet lige styrke værdien af den manual der udarbejdes i nærværende projekt.

Samtidig har der det sidste år været et ikke ubetydeligt fokus på nye hyttetyper. Fælles for en del af dem er et fokus på såvel produktivitet, dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Det er vores vurdering, at dette fokus var medvirkende til den relativt store interesse for vores temadag og åbent hus arrangement i maj 2014.

Sidste års forudsigtelse af, at der vil blive "øget fokus på indretningen af farehytter" er således allerede et faktum, og vi ser i øjeblikket flere henvendelser fra hytteproducenter der ønsker at indgå i fremtidige samarbejder om udvikling og afprøvning af nye hyttetyper. MER FRIGRIS har derfor haft en direkte og meget konkret effekt i forhold til at styrke samarbejdet mellem de forskellige producenter og idemennesker der alle har en innovativ og nytænkende tilgang til hytter til frilandsgrise. Partnerne bag MER FRIGRIS har nu i en årrække adresseret problemstillingerne, og vi har en forventning om, at vi dels har et forspring og dels vil kunne levere valid sparring baseret på reel viden og grundigt forarbejde.

Andelen af gamle hytter er stadig, som nævnt i ansøgningen og sidste års status, høj og alt andet lige må det formodes at ovennævnte debatter betyder at flere vil benytte sig af muligheden for at få fornyet hyttematerialet. Samtidig ser vi en stigende åbenhed for nye typer hytter. Det gælder både nye små en-sos-hytter og store flere-sos-hytter.

Alt i alt vurderer vi stadig mulighederne for både implementering og kommercialisering af resultaterne fra nærværende projekt for særdeles positive.

D. Beskrivelse af tiltag i forbindelse med modning af forretningsplaner (max 1 side). Opdaterede forretningsplaner vedlægges.

Forretningsplanen er igen i år gennemgået og omskrevet, så den passer med den udvikling der forventes fremadrettet. Hvor vi sidste år justerede forventningerne til stigningen i antal slagtinger hos Frilands A/S lidt ned, er der sket det glædelige, at Friland A/S har opskrevet deres prognoser og der søges aktivt efter nye leverandører til både frilandskonceptet og økologikonceptet. Der forventes en pæn udvikling i antallet af slagtinger af både frilandsgrise og økologiske grise, med stigninger på specielt antallet af økologiske grise i omegnen af 15-20 % om året de næste 2-3 år. (Direktør Henrik Biilmann i Frilands Nyt, juni 2014).

Dertil den forventede udskiftning af hytter over de nærmeste år.

Hele forretningsplanen er genberegnet og vedhæftet. Hovedkonklusionen er, at der forventes en markant forbedring af primærproducenternes økonomi, samt en forhøjet omsætning i både Friland A/S og hos hytteproducenterne.

E. Beskrivelse af projektets planer for det kommende år. Hvis der er under 1½ år til afslutning af projektet, skal planerne frem til afslutning af projektet beskrives (max. 1 side).

Vedr. arbejdsplan 1 om hyttedesign og afprøvning af hytterne:

De sidste tests og faringer i hytterne gennemføres frem til medio oktober hos de fire forsøgsværter.

Der indsamles oplysninger om faring, kuld størrelser, dødelighed, fravæning mm

Fra oktober til december analyseres data.

Vedr. arbejdsplan 2 om manualer:

Manualen kommer fra trykkeriet i august, hvorefter der bliver en intens markedsføring og præsentation af manualen og dens muligheder.

Planen indebærer artikler i såvel Magasinet Svin som Økologisk Nyhedsbrev. Der ud over omtale på Udviklingscentrets, VSP's og Frilands hjemmesider, samt præsentation af manualen i Svinehåndbogen på www.landbruqsinfo.dk.

De endelige konklusioner fra projektet planlægges præsenteret på Den Faglige Temadag i november 2014.

Vedr. arbejdsplan 3 om projektleddelse:

Fortsat styring af projektet, inc. indsendelse af slutrapport og Anmodning om slut-udbetaling. Hen over efteråret bliver den store opgave at få afsluttet indsamlingen af data til tiden, og få sikret, at arbejdet med diverse analyser til den afsluttende rapport gennemføres som planlagt og aftalt.

F. Redegørelse for evt. projekt- eller budgetændringer, herunder årsagen til behov for ændringer, som har krævet godkendelse fra GUDP. Bemærk at projekt- og budgetændringer skal ansøges separat (ikke i denne statusrapport) i en mail til GUDP-kontoret (jf. bilag 2 i tilsagnsskrivelsen) og skal være godkendt, før ændringer kan implementeres. Angiv godkendelsesdato for ændringer.

Der er ikke ansøgt om ændringer i hverken projekt eller budget.

Styrergruppens sammensætning er ændret, idet Friland A/S har skiftet direktør, og VidensCenter for Landbrug, Økologisektionen har skiftet afdelingschef. Den nye styrergruppe repræsenterer de samme institutioner som beskrevet i ansøgningen, men persongalleriet er ændret til:

Henrik Biilmann, Direktør, Friland A/S

Kirsten Holst Sørensen, Afdelingschef, Videnscenter for Landbrug (VFL) – Økologi

Niels-Peder Nielsen, Afdelingschef, Videncenter for Svineproduktion (VSP), Stalde og Miljø

G. Vurdering af projektets fremdrift og forventede effekter samt samarbejdet mellem projektets deltagere i forhold til oprindelige planer (max. ½ side).

Projektet forløber planmæssigt. Der er den forventede fremdrift i alle arbejdsplaner, og de iansøgningen opstillede effekter på produktivitet og omsætning forventes stadig indfriet.

Projektet har, som også nævnt sidste år, en stærk synergi effekt, idet samarbejdet mellem ikke bare de deltagende udviklings- og rådgivningsinstitutioner, men også samarbejdet med primærproducenter og håndværkere er blevet styrket. Dette har givet en forbedret forståelse af de forskelle der er i de forskellige dele af erhvervet, og medvirket til en styrkelse af hele projektet. Fremadrettet vil den forståelse kunne udmøntes i bedre samarbejdsprojekter og mere fælles fodslag om løsning af diverse udfordringer for erhvervet. Konkret arbejder partnerne bag nærværende projekt på en fælles opfølgning.

H. Redegørelse for kommunikation fra projektet, herunder referencer.

Oktober 2012: "Nye mål for økologisk svineproduktion" oplæg på Kongres for svineproduktion, v. Økologisk svineproducent, Nicolaj Pedersen & Seniorprojektleder, Helle Pelant Lahrmann, VSP. http://vsp.lf.dk/~media/Files/Kongres%202012/Foredrag%202012/Foredrag20_Helle_Lahrmann.ashx

April 2013: Farehytte – materialevalg og design. Erfaring nr. 1307. Af Seniorprojektleder, Helle Pelant Lahrmann, VSP. http://vsp.lf.dk/Publikationer/Kilder/lu_erfa/2013/1307.aspx

Maj 2013: Indlæg på inspirationsdag for nye producenter v. Seniorprojektleder, Helle Pelant Lahrmann, VSP, med titlen "Udviklingsaktiviteter i VSP -Friland og Økologi". Indlægget findes på Frilands hjemmeside: <http://www.friland.dk/page5925.aspx> under titlen: "Den produktionssikre slagtesvinestald" og andre aktuelle aktiviteter i Videncenter for Svineproduktion.

Juni 2013: Indlæg om de nye hyttetyper v. seniorkonsulent Helle Lahrmann på "workshop om økologisk svineproduktion, Hovborg Kro, Danmark, 12-13 juni 2013". Der var tale om et mundligt oplæg afholdt i faremarken hos økologisk svineproducent Nikolaj Pedersen, Hovborg. Nikolaj er forsøgsvært i MER FRIGGRIS, og det var derfor oplagt at holde indlægget i marken lige ved siden af en af de nye Poca-hytter.

August 2013: Produktions Bachelorstuderende i jordbrugsvirksomhed, Lars Lambertsen fra Erhvervsakademi Århus har benyttet data fra projektet til en større opgave i efteråret 2013. I den forbindelse var det aftalt, at han fulgte Udviklingscenter for Husdyr på Frilands arbejde med projektet i 10 arbejdsdage (2 uger) i perioden august til november 2013.

Oktober 2013: Præsentation af hytter fra MER FRIGGRIS på Svinekongressen i Herning, v Helle Lahrmann, VSP.

November 2013: Indlæg med titlen: "MER FRIGGRIS – Flere grise pr årssø" på Faglige Temadag v Helle Lahrmann, VSP; Heidi Mai-Lis Andersen, VFL og Lene Thomsen fra Udviklingscentret.

November 2013: Poster og oplæg om MER FRIGGRIS v. Lene Thomsen fra Udviklingscentret i forbindelse med Frilands årsmøde.

December 2013: Faglig artikel publiceret i Margasinet SVIN: "To nye hyttetyper byder på forbedret arbejdsmiljø". Af Tove Serup og Heidi Mai-Lis Andersen, begge VFL-økologi.

Maj 2014: Demonstrationsdag på Risbjerg Landbrug. Rundvisning, taler og plancher om MER FRIGGRIS. Alle partnere deltog i arrangementet der havde ca. 50 danske og svenske deltagere.

I. Liste med milepæle (Ifølge Gantt diagram fra ansøgningens budgetskema)

| AP nr. | Planlagt år/kvartal for opnåelse af milepæl ifgl. ansøgningen | 2012 | | | | 2013 | | | | 2014 | | | | Status for milepæle (angiv + eller -) | | | | | | | | | |
|---------|--|------|---|---|---|------|---|---|---|------|---|---|---|---------------------------------------|---|-----------------------|---|--------|-------------------------|-----------------------|------------------------|-----------|--|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 1 | 2 | 3 | 4 | 1 | 2 | 3 | 4 | 1 | 2 | 3 | 4 | Opnået | Forsinket ¹⁾ | Opgivet ²⁾ | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | Beskrivelse af milepæl | | |
| Kvartal | | | | | | | | | | | | | | | | Nyt tidspunkt angives | | | | | | | |
| 1 | Afprøvningsplan for hytter er beskrevet | | | | X | | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 1 | Hytter er færdigudviklet | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 1 | Hytter produceret og sat i afprøvning | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | | + | Okt. 2013 | |
| 1 | Midtvejsstatus er gennemført | | | | | | | | X | | | | | | | | | | | | + | | |
| 1 | Afprøvnings og registreringer er afsluttet | | | | | | | | | | | | X | | | | | | | | | | |
| 1 | Resultatopgørelse er afsluttet | | | | | | | | | | | | | | | X | | | | | | | |
| 2 | Litteraturstudie afsluttet og best practice defineret | | | | X | | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Grundoplysninger til manualer og demonstrationsopgaver indsamlet | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Første udgave af de to faremarksmanualer skrevet | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Manualer evalueret | | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Faglig artikel publiceret | | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Demonstrationsdag afholdt | | | | | | | | X | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Manualer færdige og publiceret | | | | | | | | | | | X | | | | | | | | | + | Se note b | |
| 2 | Faglig temamøde afholdt | | | | | | | | | | | | X | | | | | | | | | | |
| 3 | Hjemmeside etableret | | | X | | | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 3 | Kickoff møde for alle involverede partnere afholdt | | | X | | | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 3 | Statusrapport for 2012 samlet og indsendt | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 3 | Midtvejsevaluering udarbejdet | | | | | | X | | | | | | | | | | | | | | + | Se note c | |
| 3 | Statusrapport for 2013 samlet og indsendt | | | | | | | | | X | | | | | | | | | | | + | Se note c | |
| 3 | Afsluttende evalueringsmøde afholdt | | | | | | | | | | | | X | | | | | | | | | | |

(indsæt flere rækker efter behov)

1) Forklaring her, hvis en milepæl ikke nås til planlagt tid:

- a) Både produktionen af enkelthytter hos Poca og produktionen af storhytten hos Preben Hald blev lidt forsinket. Forsinkelsen i produktionen af enkelthytter hos Poca skyldes travlhed kombineret med mangel på arbejdskraft. Produktionen af storhytter til 4 farende søer hos Preben Hald's smedje er blevet forsinket på grund af indehaver Preben Hald's sygdom og hospitalsindlæggelse i foråret 2013. Der var lagt luft ind i planen for afprøvningen, og forsinkelserne får derfor ikke betydende indflydelse på projektets output. Medvirkende til en trods forsinkelserne positiv forventning er, at der er gennemført registreringer i de hytter der er opstillet allerede fra efteråret 2012, hvilket er noget tidligere end forudset
- b) Manualen er afleveret til trykker, men på grund af sommertravlhed, er trykkeren først færdig med arbejdet i august.
- c) Da milepælsplanen blev skrevet ind i ansøgningen var vores bud på datoer for afrapportering et "bedste bud". I tilsagns skrivelsen af 14.maj 2012, har GUDP fastsat de datoer vi skal følge. Senere har vi modtaget mail om, at alle GUDP projekter skal afrapporteres 1. juli hvert år. Det giver derfor ingen mening at skrive en statusrapport pr december 2012 og 2013 når det specifikt fremgår, at GUDP ønsker statusrapporter juni 2013 og juli 2014.

2) Forklaring her, hvis en milepæl opgives. Bemærk at der kræves separat godkendelse.

Ingen milepæle er opgivet.

J. Liste med leveringer (Ifølge Gantt diagram fra ansøgningens budgetskeema)

| AP nr. | Planlagt år og kvartal for levering ifgl. ansøgning Beskrivelse af leveringstype Kvartal | 2012 | | | | 2013 | | | | 2014 | | | | | | | | Status for leveringer (angiv:+ ell. -) | | |
|--------|--|------|---|---|---|------|---|---|---|------|---|---|---|---|---|---|---|--|--|-----------------------|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 1 | 2 | 3 | 4 | 1 | 2 | 3 | 4 | 1 | 2 | 3 | 4 | Opnået | Forsinket ³⁾ Nyt tidspunkt angives | Opgivet ⁴⁾ |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| 1 | Internt notat der beskriver afprøvningsplanen for hytterne | | | | X | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 1 | Hytte til en enkelt so og en storhytte til fire søer færdigudviklet | | | | | X | | | | | | | | | | | | + | | |
| 1 | Hytterne er leveret til afprøvning i 4 besætninger. | | | | | X | | | | | | | | | | | | + | Sept. 2013 | |
| 1 | Midtvejsevaluering af hyttedesign gennemført | | | | | | | X | | | | | | | | | | + | | |
| 1 | Afprøvning og registrering afsluttet | | | | | | | | | | | X | | | | | | | | |
| 1 | Resultatopgørelsen afsluttet | | | | | | | | | | | | X | | | | | | | |
| 2 | Notat med konklusionerne fra litteraturstudiet og en beskrivelse af best practice | | | | X | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Manual med grundoplysninger til indsamlet | | | | | X | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Førsteudgave af manualer i notatform udarbejdet | | | | | X | | | | | | | | | | | | + | | |
| 2 | Manualerne evalueret | | | | | | | X | | | | | | | | | | + | Dec. 2013 Se note | |
| 2 | Faglig artikel publiceret | | | | | | | X | | | | | | | | | | + | Dec. 2013 Se note | |
| 2 | Demonstrationsdage afholdt | | | | | | | | X | | | | | | | | | + | Juni 2013 + Maj 2014 Se note | |
| 2 | Manualer færdige og publiceret | | | | | | | | | | | X | | | | | | + | Aug. 2014 Se note | |
| 2 | Fagligt temamøde afholdt | | | | | | | | | | | | X | | | | | | | |
| 3 | Hjemmeside etableret | | | X | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 3 | Kickoffmøde afholdt i Randers 25/6-2012 | | | X | | | | | | | | | | | | | | + | | |
| 3 | Statusrapport skrevet og indsendt juli 2013 | | | | | X | | | | | | | | | | | | + | | |
| 3 | Midtvejsevaluering gennemført | | | | | | | | X | | | | | | | | | + | | |
| 3 | Statusrapport for 2013 samlet og indsendt | | | | | | | | | | | X | | | | | | + | Juli 2014 | |
| 3 | Afsluttende evalueringsmøde afholdt | | | | | | | | | | | | X | | | | | | | |

3) Forklaring her, hvis en levering ikke nås til planlagt tid:

Manualerne har været lidt forsinket i forhold til den indsendte tidsplan. Årsagen er primært, at man valgte at inddrage både konsulenter, projektpartnere og landmænd i evalueringsprocessen. Til gengæld er der større konsensus angående form og indhold, så slutproduktet fremstår stærkere end det ville have været muligt med en hurtig proces. Tidsplanen ville have været indhentet hvis ikke trykkeriet havde forsinket udgivelsen på grund af sommertravlhed. Som nævnt i nærværende rapport (afsnit 9.B).

Den faglige artikel blev indsendt som planlagt, men først publiceret sidst på året (2013).

Der er afholdt to demonstrationsdage. Den første i juni 2013 og den anden i maj 2014. I ansøgningen var de skrevet ind til 4. kvartal 2013, men vi har vurderet, at det ville komme bredere ud, hvis vi arrangerede to dage med et års mellemrum.

4) Forklaring her, hvis en levering opgives. Bemærk at der kræves separat godkendelse.

Ingen leveringer er opgivet.

K. Vurdering af projektets konkrete effekter i forhold til forventningerne på ansøgningstidspunktet
(jf. A22 og A27 fra ansøgningen)

| Beskrivelse af effekt-type indenfor Bæredygtighed (B): | (angiv + eller -) | | |
|---|-------------------|--|-----------------------|
| | Opnået | Forventes fortsat at kunne opnås ¹⁾ | Opgivet ²⁾ |
| Minimering af næringsstof | | + ^{a)} | |
| Begrænsning af klimapåvirkningen | | + ^{a)} | |
| Reducere pesticidanvendelsen | | + ^{a)} | |
| Dyrevelfærd, fødevarerikkerhed, sundhed, arbejdsmiljø og etik | | + ^{a)} | |

| Beskrivelse af effekt-type indenfor Effektivitet (E): | (angiv + eller -) | | |
|--|-------------------|----------------------------------|-----------------------|
| | Opnået | Forventes fortsat at kunne opnås | Opgivet ¹⁾ |
| Øge antallet af fravænnede grise fra 20,3 til 24,0 i den økologiske produktion | (+) ^{b)} | + ^{b)} | |
| Øge antallet af fravænnede grise fra 23,0 til 25,6 i frilandsproduktionen | (+) ^{b)} | + ^{b)} | |
| | | | |

| Beskrivelse af effekt-type indenfor Værdiløft (V): | (angiv + eller -) | | |
|--|-------------------|----------------------------------|-----------------------|
| | Opnået | Forventes fortsat at kunne opnås | Opgivet ¹⁾ |
| Øget omsætning af svinekød hos Friland A/S | + | (+) ^{c)} | |
| Øget salg af hytter og slagtesvinestalde | | + ^{d)} | |
| Øget indtjening i primærproduktionen | | + ^{e)} | |
| | | | |

(indsæt flere rækker efter behov)

1) Begrundes, hvorfor det fortsat forventes, at effekter som beskrevet i ansøgningen, vil kunne opnås i projektet.

a) Det forventes stadig, at effekterne indenfor bæredygtighed vil kunne opfyldes. Da vi skrev sidste års statusrapport var der lidt stagnation i udviklingen. Siden er salget og efterspørgslen steget, og vores forventning er, at stigningen i antallet af økologiske grise og frilandsgrise ville være i hus om ca. 3 år.

b) Der har været enkelte besætninger, både blandt frilandsbesætningerne og hos økologerne, der i perioder har opfyldt effektivitetsmålene. Deres effektivitetskontroller viser, at det er muligt at opnå de ambitiøse mål vi satte os i ansøgningen, men at det kræver en stor indsats og konstant fokus på management og brugen af hytterne. Det har udfordringerne til trods styrket vores tro på, at effektmålene kan nås, i første omgang for alle fire partnere/udviklingsværter og på sigt for langt de fleste primærproducenter af frilandsgrise og økologiske grise.

c) Friland har i foråret 2014 præsenteret selskabets bedste halvårsregnskab nogensinde målt på både antal slagtede grise og i omsætning (kroner). Der er således opnået et værdiløft, men der er stadig en forventning om et fortsat værdiløft i de kommende år.

d) Øget fokus på arbejdsmiljø i hytterne, en forventning om øget produktivitet og en indretning der minimerer risikoen for pattegrisedødelighed er alle faktorer der gør, at vi vurderer at det forventede værdiløft indenfor hytteproduktion vil blive nået.

e) Øget effektivitet i primærproduktionen fører normalt til et værdiløft. Udefra kommende faktorer som højere foderpriser satte desværre svineproduktionen under pres specielt i 2013, og foderpriserne er stadig relativt høje. Den øgede effektivitet der er påvist i note b) har således stabiliseret indtjeningen hos de omtalte producenter, men ikke øget indtjeningen i forhold til 2012 niveauet i ret mange besætninger. Der er forventning og håb om en normalisering af bytteforholdet mellem foder og slagtedy, og derfor er det forventningen, at det forventede værdiløft vil blive nået efterhånden som produktionsresultaterne forbedres og foderprisen normaliseres.

2) Forklaring her, hvis det ud fra foreløbige resultater IKKE længere vurderes for sandsynligt, at effekter, som beskrevet i ansøgningen, vil kunne opnås i projektet.

Der er ingen effekter som vi vurderer, at vi ikke kan opnå i projektet.